

*Tot objecte estimat
és el centre d'un paradís
NOVALIS*

El jardí de les escales (Arola Editors, 2019) és un conte sobre un espai meravellós escrit per Victòria Rodrigo i il·lustrat per Teresa Llorach. Excel·lentment editat a tot color per Arola Editors en un àlbum de tapa dura, fora de col·lecció, és d'aquells llibres que poden entendre els infants i que gaudim els adults, perquè la bellesa no té idea d'edats lectores i cadascú hi veurà aspectes segons el seu bagatge cultural.

El conte és una declaració d'amor a la natura —concretada en un jardí— i al poder transformador de la música. L'assumpte comença *in medias res*, en un jardí on sempre hi ha llum. La marieta Groga fa d'amfitriona i a més de presentar-nos els habitants músics del jardí —el Vid, un saltamartí, i el Treb, una verderola mascle—, ens invita a llegir la libreta de la Coco, una cuca de llum que explica que la música interpretada al violí i al fagot per aquets dos éssers va vèncer la Tempesta Negra. D'aleshores ençà el jardí es va transformar en un espai ple de flors i de llum perpètua.

Aquests cinc éssers —el nen, la marieta (que també es manifesta com a protagonista), la cuca de llum, el saltamartí i la verderola mascle— no viuen aïllats en aquest espai tancat, sinó que l'obren a tothom quan fan concerts. La música, doncs, com a mitjà per vèncer el mal i, també, per crear vincles socials.

El jardí de les escales és un locus amoenus. Un paradís a mesura humana —*no cap dins una finestra*—, un espai idealitzat que es troba en un lloc indeterminat. Ningú ha regalat aquest paradís als que hi viuen, l'han transformat —*no va ser cosa d'un dia, ni de dos*— a còpia de fer-hi música i d'arrencar les males herbes. És a dir, a còpia d'activitat intel·lectual i física. Amb esforç i perseverança, dos valors que s'erigeixen com a fil conductor del conte. El jardí de les escales és un espai conquerit per a la felicitat. Però cal tenir-ne cura permanentment, perquè la Tempesta Negra, l'antagonista, amenaça de tornar-lo altre cop gris i fred:

*Quan la Tempesta Negra amenaça
menjar-se els colors,
la Coco aboca la regadora
amb raigs de sol i polsim de flors seques
trobades en llibres vells.
Mentre el Nel per foragitar l'ombra crida:
Més música!*

Diu la il·lustradora Carme Sole Vendrell que "llegir un llibre narratiu il·lustrat és com assistir a una representació teatral". En aquest sentit, la Victòria Rodrigo n'ha escrit el guió, un text poètic, fantasiós amb un nen, animals personificats, ple de simbolismes ben travats en el context, com un llorer les fulles del qual són fulls de llibre, i estres com la regadora que conté rajos de sol i polsim de flors seques trobades en llibres vells. I, les escales —*per tocar el cel* des del *graó que fa camí*— com a element que facilita l'ascens al coneixement, al voltant de les quals viuen els personatges i les plantes.

Per la seva banda, continuant amb el símil teatral, la il·lustradora, ha creat amb les seves aquarel·les un plató nítid, una escenografia florida i de composició plàcida, un attrezzo de síntesi, una il·luminació de sol de migdia. S'ha responsabilitzat del càsting dels personatges, de com són de tendres, del vestuari, de les accions que fan, de les proporcions entre els animals i els instruments i estris que manipulen. I, naturalment, també signa l'acurada composició coreogràfica i el disseny i la seqüencialització d'escenes.

De tot plegat en resulta una atmosfera poètica, de celebració colorista de la natura i de la música com a recurs per millorar el món. En aquest jardí imaginat tot és possible. És possible que no hi hagi llagostes, ni pugons ni llimacs! És possible que el llorer tingui fulls de llibre en comptes de fulles. Tot és possible en un jardí imaginat, fins i tot que hi hagi llum dia i nit. I música, sempre música. Per a tothom.

LENA PAÜLS, text de la presentació d'*El jardí de les escales*
Text de Victòria Rodrigo. Il·lustracions de Teresa Llorach.
Centre de la Imatge Mas Iglesias. Reus, 20-3-2019